

ARBITRAGEHOF

Arrest nr. 19/90 van 31 mei 1990

Rolnummer 188

In zake : de vordering tot schorsing van de artikelen 272 tot 275 van de programmawet van 22 december 1989, ingesteld door de Beroepsvereniging der Belgische en Buitenlandse Verzekeringsondernemingen Werkzaam in België (B.V.V.O.).

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters J. Sarot en J. Delva, en de rechters I. Pétry, D. André, K. Blanckaert, L.P. Suetens en M. Melchior, bijgestaan door de griffier H. Van Der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter J. Sarot,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. Onderwerp van de vordering

Bij verzoekschrift van 11 april 1990 aan het Hof gezonden bij ter post aangetekende brief van 11 april 1990 en ter griffie ontvangen op 12 april 1990, vordert de Beroepsvereniging der Belgische en Buitenlandse Verzekeringsondernemingen Werkzaam in België (B.V.V.O.) de schorsing van de artikelen 272 tot 275 van de programmawet van 22 december 1989.

Bij hetzelfde verzoekschrift wordt beroep ingesteld tot vernietiging van die wettelijke bepalingen.

Op de terechtzitting van 3 mei 1990 verklaart de verzoekster dat zij haar vordering tot schorsing beperkt tot de zinsnede "die rechtstreeks door de werkgever aan de personeelsleden worden verricht", welke voorkomt in de artikelen 272 tot 275 van voormelde programmawet.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 12 april 1990 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Bij beschikking van 24 april 1990 heeft het Hof de terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing op 3 mei 1990 vastgesteld.

Van die beschikking is aan de verzoekster en aan de overheden vermeld in artikel 76, § 4, van de organieke bijzondere wet op het Hof kennis gegeven bij ter post aangetekende brieven van dezelfde datum, op 24, 25 en 26 april 1990 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Op de openbare terechtzitting van 3 mei 1990 :

- zijn verschenen :

. Mr. Anne Delfosse, advocaat bij de balie te Brussel, voor de B.V.V.O., beroepsvereniging, die woonst heeft gekozen op het kabinet van haar advocaat, IJzerlaan 19, 1040 Brussel ;

. de heren M. Bertrand, adjunct-adviseur bij de Kanselarij van de Eerste Minister, en R. Mathieu, adjunct-adviseur bij het Ministerie van Sociale Voorzorg, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel ;

- hebben de rechters M. Melchior en K. Blanckaert verslag uitgebracht ;

- zijn Mr. A. Delfosse, Mr. M. Bertrand en Mr. R. Mathieu gehoord ;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

III. *Onderwerp van de aangevochten wetgeving*

Bij artikel 272 van de programmawet van 22 december 1989 wordt artikel 38, § 3ter, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, ingevoegd bij de wet van 30 december 1988, door de volgende bepaling vervangen :

"Met ingang van 1 januari 1989 wordt een bijzondere bijdrage ingevoerd, die gelijk is aan 3,5 pct. en berekend wordt op alle stortingen die door de werkgevers worden verricht om aan hun personeelsleden of aan hun rechtverkrijgende(n) buitenwettelijke voordelen inzake ouderdom of vroegtijdige dood te verlenen.

Worden van de inningsgrondslag van de bijzondere bijdrage van 3,5 pct. uitgesloten :

1° het persoonlijk aandeel dat door de werknemer wordt betaald voor de samenstelling van buitenwettelijke voordelen inzake ouderdom of vroegtijdige dood ;

2° de jaarlijkse belasting op de verzekeringscontracten beoogd in titel XII van het Wetboek

der met het zegel gelijkgestelde taksen ;

3° de stortingen van de buitenwettelijke voordelen inzake ouderdom of vroegtijdige dood die rechtstreeks door de werkgever aan de personeelsleden worden verricht, wanneer de genoemde stortingen betrekking hebben op dienstjaren die vo,'o,'r 1 januari 1989 werden gepresteerd.

Wanneer de in het tweede lid, 3, bedoelde stortingen terzelfder tijd betrekking hebben op jaren die vo,'o,'r 1 januari 1989 en op jaren die na 31 december 1988 zijn gelegen, bepaalt de Koning de berekeningsmodaliteiten van de bijdrage op het aandeel van de stortingen dat betrekking heeft op de na 31 december 1988 gepresterde jaren".

De aangevochten artikelen 273 en 274 vervangen door een bepaling met een vergelijkbare inhoud als artikel 272 de bepalingen betreffende de bijzondere bijdrage die de wet van 30 december 1988 had ingevoegd in de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de sociale zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden en in de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de sociale zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij.

Het aangevochten artikel 275 onderwerpt op dezelfde wijze aan de bijzondere bijdrage de stortingen die op dit gebied worden verricht door de besturen die bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten zijn aangesloten.

IV. *In rechte*

- A -

A.1. In het kader van de vordering tot vernietiging verklaart de B.V.V.O. dat zij in rechte treedt om zowel haar eigen belangen als de collectieve belangen van haar leden te behartigen ; in de schorsingsprocedure verklaart zij enkel voor de collectieve belangen van haar leden op te komen.

A.2. In haar enig middel dat de schending van artikel 6 van de Grondwet aanvoert, klaagt de verzoekster aan dat de artikelen 272 tot 275 van de programmawet van 22 december 1989 een discriminatie invoeren, die naar haar mening enkel uitgaat van budgettaire overwegingen. De discriminatie zou bestaan tussen de rechtstreeks door de werkgever verrichte stortingen, waarop geen bijdrage verschuldigd is voor de dienstjaren vo,'o,'r 1989 en de onrechtstreeks door de werkgever verrichte stortingen via een groepsverzekering of een pensioenfonds, die integraal aan de bijdrage onderworpen zijn, met inbegrip van het gedeelte dat betrekking heeft op de dienstjaren vo,'o,'r 1989.

A.3.1. De verzoekende partij zet in haar vordering tot schorsing de feiten uiteen waaruit moet blijken dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden normen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

A.3.2. De verzoekster betoogt allereerst dat de personeelsleden van de verzekeringsmaatschappijen - ongeveer 30.000 personen - over het algemeen buitenwettelijke voordelen inzake ouderdom en vroegtijdige dood genieten in de vorm van een groepsverzekering.

De verzekeringsmaatschappijen zouden gedwongen zijn voor die 30.000 personen talrijke berekingen te maken die, indien de wet zou worden vernietigd, zouden moeten worden overgedaan gelet op de, ditmaal algemene, vrijstelling van de bijdrage voor de dienstjaren die vo, 'o, 'r 1989 worden gepresteerd.

De verzoekster verklaart dat de aldusodeloos gedragen administratiekosten definitief zouden verloren gaan, aangezien schade die voortvloeit uit de wet niet herstelbaar is.

A.3.3. De voordeliger parafiscale regeling voor het systeem waarbij de werkgever de bewuste buitenwettelijke voordelen rechtstreeks aan zijn personeelsleden verleent, zou de werkgevers afwenden van de groepsverzekeringen en pensioenfondsen.

Volgens de verzoekster dreigen de verzekeringsmaatschappijen finaal en onomkeerbaar een gedeelte van hun cliënteel te verliezen. Al is zulke schade moeilijk te ramen, ze is daarom niet minder zeker. Evenmin als de schade die voortvloeit uit de administratieve kosten zou zij te herstellen zijn.

A.3.4. De verzoekster voegt eraan toe dat voor geheel de sector het onderscheid dat door de aangevochten bepalingen met betrekking tot de vo, 'o, 'r 1989 gepresteerde jaren wordt gemaakt een supplementaire bijdrage van nagenoeg 22 miljoen frank tot gevolg zou hebben. In geval van vernietiging van de wet zou dat bedrag door de R.S.Z. aan de betrokken verzekeringsmaatschappijen moeten worden terugbetaald. Hoewel de verzoekster dat toegeeft, is zij van oordeel dat er een geldelijk nadeel uit zou voortvloeien.

- B -

B.1. De verzoekster is een erkende beroepsvereniging, waarvan verzekeringsmaatschappijen lid zijn.

Een erkende beroepsvereniging heeft de vereiste hoedanigheid om bepalingen aan te vechten die de belangen van haar leden rechtstreeks en ongunstig kunnen raken.

Doordat de aangevochten bepalingen de door de werkgever in het kader van een groepsverzekering of een pensioenfonds verrichte stortingen, met inbegrip van de stortingen betreffende de dienstjaren vo, 'o, 'r 1989, aan de bijzondere bijdrage onderwerpen, kunnen zij de belangen van de leden van de verzoekster rechtstreeks en ongunstig raken.

Uit het onderzoek van de zaak dat het Hof in het kader van de vordering tot schorsing kon verrichten, vloeit voort dat het beroep - althans in de mate als door de verzoekster op de terechtzitting aangegeven - ontvankelijk lijkt.

B.2. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 moeten twee basisvoorwaarden zijn vervuld opdat tot schorsing kan worden besloten :

- 1° de aangevoerde middelen moeten ernstig zijn ;
- 2° de onmiddellijke uitvoering van de bestreden wet moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Ter beoordeling van de tweede voorwaarde bepaalt artikel 22 van dezelfde wet bovendien : "De vordering bevat een uiteenzetting van de feiten waaruit moet blijken dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden norm een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen".

B.3.1. Het eerste nadeel dat de verzoekster aanvoert heeft betrekking op de administratieve kosten van de aangevochten maatregelen.

De sociale en fiscale wetgeving verplichten de werkgevers tot tal van administratieve taken. Al kan worden aangenomen dat een nadeel zou voortvloeien uit de omstandigheid dat dergelijke taken zouden moeten worden overgedaan in geval van vernietiging van de wet, toch kan dat nadeel niet worden beschouwd als ernstig in de zin van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

B.3.2. Het tweede door de verzoekster aangevoerde nadeel bestaat in het verlies aan cliënteel dat de verzekeringsmaatschappijen volgens haar zouden lijden.

Uit geen enkel dossiergegeven blijkt dat als gevolg van de onmiddellijke uitvoering van de wet cliënteel dreigt verloren te gaan.

B.3.3. Het derde door de verzoekster aangevoerde nadeel houdt verband met de schuldvordering die de verzekeringsmaatschappijen in geval van vernietiging van de wet op de R.S.Z. zouden hebben.

De verzoekster slaagt er niet in aan te tonen waarin de beschreven situatie een moeilijk te herstellen ernstig nadeel zou opleveren in de zin van artikel 20 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

B.4. Het blijkt niet dat de onmiddellijke uitvoering van de wet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Derhalve dient niet te worden nagegaan of het ter ondersteuning van de vordering aangevoerde middel ernstig is.

Om die redenen,

Het Hof

verwerpt de vordering tot schorsing van de artikelen 272 tot 275 van de programmawet van 22 december 1989.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 31 mei 1990.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van Der Zwalmen

J. Sarot